

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: **M.Z.**, bytem P., zast. JUDr. Zdeňkou Rekovou, advokátkou se sídlem Prostějov, Komenského 23, proti žalovanému: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**, se sídlem Praha 3, Orlická 2020/4, IČ 41197518, o žalobě proti rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky č.j. 6063/10/EK, sp. zn. 7808000517, číslo plátce 5804280614 ze dne 6. června 2012,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 6. června 2012, č.j. 6063/10/EK, sp. zn. 7808000517, číslo plátce 5804280614, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8.808,- Kč, a to do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce JUDr. Zdeňky Rekové, advokátky.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky č.j. 6063/10/EK, sp. zn. 7808000517, číslo plátce 5804280614 ze dne 6. června 2012 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým Rozhodčí orgán Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen „žalovaný“) k odvolání

žalobce ze dne 20.7.2010 změnil platební výměr Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky, Krajské pobočky pro Olomoucký kraj, Územního pracoviště Prostějov (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 9.7.2010, č. 2141000733, jímž byla žalobci uložena povinnost zaplatit dle § 18 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění (dále jen „zákon o pojistném“) penále ve výši 80.882,- Kč tak, že žalobce byl povinen zaplatit penále ve výši 78.500,- Kč.

Žalobce v žalobě nejprve stručně popsal průběh správního řízení. Uvedl, že správní orgán I. stupně mu platebním výměrem ze dne 9.7.2010, č. 2141000733 uložil povinnost zaplatit penále za pozdní úhradu zdravotního pojištění za období od 24.9.2003 do 21.8.2008 ve výši 80.882,- Kč. Odvolání žalobce z 9.7.2010 bylo žalovaným dne 25.8.2010 zamítnuto a platební výměr byl potvrzen. Na základě následného řízení o žalobě žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaného vedeného u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 10 Ad 26/2010 a skončeného rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16.8.2011, ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26.4.2012, č.j. 3 Ads 10/2012, žalovaný vydal napadené rozhodnutí, jímž odvolání žalobce v nepatrné části vyhověl, když platební výměr snížil z částky 80.882,- Kč na částku 78.500,- Kč.

K napadenému rozhodnutí žalobce namítal nesprávné vypořádání jím vznesené námitky promlčení a tím způsobené nezákonné vyměření vyššího penále. Vzhledem k námitce promlčení (ke dni nabytí právní moci platebního výměru č. 2140801320) mělo být vyměřeno penále pouze za období od 14.9.2005 do 21.8.2008, přílohou napadeného rozhodnutí je však tabulka vyúčtování pojistného za období od 6.11.2003 do 21.8.2008 s dlužnou částkou penále ve výši 78.500,- Kč. Součet částek dlužného penále, které žalovaný sám uvedl ve vyúčtování, za příslušnou část roku 2005, roky 2006 a 2007 a příslušnou část roku 2008 činí dle výpočtu žalobce pouze 40.856,- Kč. Z napadeného rozhodnutí tak není zřejmé, jakým způsobem žalovaný dospěl k požadované částce penále, resp. z něj plyne, že penále bylo pro chybné vypořádání promlčení nesprávně vypočteno i za období předcházející dni 14.9.2005.

Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný s důvody uvedenými v žalobě nesouhlasil. Správní orgán I. stupně na základě vyúčtování plateb na zdravotní pojištění za období od 1.9.1999 do 21.8.2008 vystavil žalobci platební výměr č. 2140801320 ze dne 17.10.2008 na penále ve výši 168.574,- Kč. Odvolání žalobce proti tomuto platebnímu výměru bylo pro opožděnost zamítnuto rozhodnutím žalovaného ze dne 17.12.2008, č.j. 15587/08/Va. Správní žaloba podaná žalobcem proti tomuto rozhodnutí žalovaného byla posouzena též jako podnět k přezkumnému řízení, v jehož rámci žalovaný rozhodnutím ze dne 8.7.2009, č.j. 7144/09/Va daný platební výměr zrušil a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí s tím, nechť je přihlédnuto k ust. § 16 a § 19 zákona o pojistném. Soudní řízení v této věci bylo následně zastaveno usnesením Městského soudu v Praze ze dne 30.10.2010, č.j. 9 Ca 77/2009-30.

Správní orgán I. stupně následně po provedeném promlčení vystavil žalobci dne 9.7.2010 platební výměr č. 2141000733 na penále pouze za období od 24.9.2003 do 21.8.2008 ve výši 80.822,- Kč. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí bylo zamítnuto a napadený platební výměr byl potvrzen rozhodnutím žalovaného ze dne 25.8.2010, č.j. 6063/10/EK. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce opětovně správní žalobu, na jejímž základě bylo rozhodnutí žalovaného ze dne 25.8.2010, č.j. 6063/10/EK rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16.8.2011, č.j. 10 Ad 26/2010-20 ve spojení s rozsudkem Nejvyššího

správního soudu ze dne 26.4.2012, č.j. 3 Ads 10/2012-27 zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení s odůvodněním, že oznámení o zahájení správního řízení není úkonem přerušujícím běh promlčecí lhůty, když tím je až pravomocné rozhodnutí.

Vázán tímto právním názorem žalovaný dne 6.6.2012 pod č.j. 6063/10/EK vydal napadené rozhodnutí, jímž platební výměr č. 2141000733 změnil, když vyúčtování penále provedl na základě vznesené námitky promlčení pouze za období od 6.11.2003 do 21.8.2008, tj. ve výši 78.500,- Kč, neboť úkonem rozhodným pro přerušení běhu promlčecí lhůty byl platební výměr č. 2140801320, který nabyl právní moci dne 5.11.2008. Dle ust. § 16 a § 19 zákona o pojistném činila promlčecí doba 5 let. Promlčení bylo proto provedeno k 6.11.2003, celková promlčená částka činila 90.075,- Kč. Závěrem žalovaný podotkl, že žalobce zřejmě mylně vycházel z toho, že promlčecí doba je tříletá.

Žalovaný proto žádal, aby soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

Soud o věci jednal a rozhodoval bez nařízení ústního jednání, postupem podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), neboť žalobce s tímto postupem soudu výslovně souhlasil a žalovaný jej akceptoval.

Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Soud neprovedl důkazy navržené žalobcem (spisem zdejšího soudu ve věci sp. zn. 10 Ad 26/2010, zejména rozsudkem na čl.20-22, spisem žalovaného č.j. 6063/10/EK), neboť jsou tyto důkazy-rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16.8.2011, č.j. 10 Ad 26/2010-20-22 ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26.4.2012, č.j. 3 Ads 10/2012-27, součástí spisu žalovaného č.j. 6063/10/EK, který si soud k provedení přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí od žalovaného vyžádal a z něhož při svém rozhodování vychází.

Při posouzení soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle § 16 zákona o pojistném ve spojení s bodem 3. čl. III a čl. IV zákona č. 298/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, se právo předepsat dlužné pojistné promlčuje za 5 let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl.

Podle § 18 odst. 1 věta první zákona o pojistném nebylo-li pojistné nebo záloha na pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě anebo bylo-li zapláceno v nižší částce, než ve které mělo být zapláceno, je plátce pojistného povinen platit penále ve výši 0,05 % dlužné částky za každý kalendářní den, ve kterém některá z těchto skutečností trvala.

Podle § 19 zákona o pojistném pokud jde o splatnost penále, způsob jeho placení, vymáhání, promlčení a vrácení přeplatku na penále, postupuje se stejně jako u pojistného.

Soud o věci uvažil takto:

Podstatou sporu je posouzení, zda správní orgány zákonně vypořádaly žalobcem vznesenou námitku promlčení penále.

Z obsahu spisového materiálu, rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a písemného vyjádření žalovaného k podané žalobě vyplynulo, že správní orgán I. stupně oznámením ze dne 25.8.2008 zahájil s žalobcem správní řízení ve věci dlužného pojistného na veřejné zdravotní pojištění a penále z prodlení. Platební výměr č. 2140801320 vydaný správním orgánem I. stupně dne 17.10.2008, jímž bylo žalobci vyměřeno penále za období od 1.9.1999 do 21.8.2008 ve výši 168.574,- Kč, byl rozhodnutím žalovaného ze dne 8.7.2009, č.j. 7144/09/Va zrušen s účinností ode dne jeho právní moci a věc byla vrácena orgánu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí s tím, že při stanovení výše dlužného pojistného a penále došlo k prokazatelnému porušení zákona o pojistném, a nechť tedy správní orgán I. stupně při novém rozhodnutí přihlédne k ust. § 16 a § 19 zákona o pojistném.

Správní orgán I. stupně proto dne 9.7.2010 vydal nový platební výměr č. 2141000733, jímž vyměřil žalobci penále za období již jen od 24.9.2003 do 21.8.2008 ve výši 80.882,- Kč. Odvolání žalobce ze dne 20.7.2010 proti platebnímu výměru č. 2141000733 bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 25.8.2010, č.j. 6063/10/EK zamítnuto a platební výměr byl potvrzen.

Na základě správní žaloby žalobce bylo rozhodnutí žalovaného ze dne 25.8.2010, č.j. 6063/10/EK zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16.8.2011, č.j. 10 Ad 26/2010-20, v němž Městský soud v Praze mimo jiné konstatoval, že k promlčení dle zákona o pojistném (které má však povahu spíše soukromoprávní prekluze, tj. zániku práva/pravomoci předepsat penále v důsledku plynutí času) jsou správní orgány, jakož i soudy, povinny přihlížet z moci úřední. Správní orgán se tedy měl z vlastní iniciativy zabývat tím, zda lze konkrétní částky ještě žalobci předepsat, nebo zda už byly promlčeny. Zároveň dovodil, že oznámení o zahájení správního řízení, které mělo být doručeno žalobci dne 23.9.2008, nemá kvalitativní povahu úkonu, který by přetrhl pětiletou promlčecí lhůtu. Městský soud v Praze po vyhodnocení všech skutečností vyslovil závazný právní názor, že úkonem, který původní promlčecí lhůtu dle zákona o pojistném přetrhl, bylo až pravomocné vyměření penále, k němuž došlo doručením rozhodnutí žalovaného ze dne 25.8.2010, č.j. 6063/10/EK právní zástupkyni žalobce dne 13.9.2010; *pokud tedy bylo žalobci vyměřeno penále i za období od 24.9.2003 do 13.9.2005, stalo se tak nezákonně*. Kasační stížnost žalovaného proti tomuto rozsudku Městského soudu v Praze byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26.4.2012, č.j. 3 Ads 10/2012-27.

Žalovaný poté znovu rozhodl o odvolání žalobce ze dne 20.7.2010 proti platebnímu výměru č. 2141000733, a to napadeným rozhodnutím, kterým platební výměr č. 2141000733 změnil tak, že dlužné penále nově stanovil částkou 78.500,- Kč. Napadené rozhodnutí žalovaný odůvodnil tím, že dle výše specifikovaného rozsudku Městského soudu v Praze je úkonem přerušujícím promlčecí dobu pravomocné rozhodnutí, jímž se předepisuje povinnost zaplatit dlužné penále; tímto rozhodnutím byl v daném případě platební výměr č. 2140801320 ze dne 17.10.2008, který nabyl právní moci dne 5.11.2008. Vzhledem k tomu, že promlčecí lhůta je pětiletá, vyměřil žalovaný dlužné penále za období od 6.11.2003 do 21.8.2008, tj. ve výši 78.500,- Kč.

Soud shledal opodstaněné námitky žalobce, že v napadeném rozhodnutí nebyla řádně vypořádána jím vznesená námitka promlčení ke dni nabytí právní moci platebního výměru č. 2140801320, ale k jinému datu, a žalobci tak bylo chybně předepsáno vyšší penále. Je tomu tak proto, že podle ust. § 16 zákona o pojistném ve spojení s bodem 3. čl. III, čl. IV zákona č. 298/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,

a další související zákony, se právo předepsat dlužné pojistné promlčuje za 5 let ode dne splatnosti. Byl-li proveden úkon ke zjištění výše pojistného nebo jeho vyměření, plyne nová promlčecí lhůta ode dne, kdy se o tom plátce pojistného dozvěděl. Dle ustálené judikatury má promlčení dle tohoto ustanovení povahu soukromoprávní prekluze, neboť právo, resp. pravomoc předepsat dlužné penále s uplynutím uvedené lhůty zaniká, přičemž úkon který přetrhne stanovenou promlčecí lhůtu a založí běh promlčecí lhůty nové musí vykazovat určitou obsahovou kvalitu, tj. musí mít za cíl zjištění dosud chybějících skutkových informací či jejich shromáždění (srovnej rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12.5.2010 č.j. 5 Ca 202/2007-39, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.9.2007, č.j. 3 Ads 29/2007-78). Takovým úkonem je až pravomocné vyměření dlužného penále. Ze správního spisu plyne, že Platební výměr č. 2140801320 vydaný správním orgánem I. stupně dne 17.10.2008, byl pro nezákonnost zrušen rozhodnutím žalovaného ze dne 8.7.2009, č.j. 7144/09/Va. Z důvodu své nezákonnosti byl tento platební výměr zrušen s účinností ode dne jeho právní moci, nemohl tedy mít povahu výše specifikovaného kvalifikovaného úkonu, který by v daném případě přetrhl běžící promlčecí lhůtu. Žalovaný proto nepostupoval v souladu se zákonem, pokud promlčení provedl k datu právní moci zrušeného Platebního výměru č. 2140801320, tj. ke dni 5.11.2008 a nikoli k datu pravomocného vyměření penále dne 13.9.2010, kdy bylo předchozí rozhodnutí žalovaného doručeno právní zástupkyni žalobce (viz rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 10 Ad 26/2010).

V této souvislosti soud dospěl dále k závěru, že se žalovaný v projednávané věci ani neřídil závazným právním názorem vyplývajícím z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16.8.2011, č.j. 10 Ad 26/2010-20, který jednoznačně stanovil: „*V dané věci bylo žalobci pravomocně vyměřeno penále až dne 13.9.2010, kdy bylo žalobou napadené rozhodnutí doručeno právní zástupkyni žalobce. Pokud bylo tímto rozhodnutím žalobci vyměřeno penále i za období od 24.9.2003 do 13.9.2005, stalo se tak vzhledem k výše uvedenému nezákonně.*“ Městský soud v Praze zde zcela nepochybně určil, že v daném případě je právo požadovat po žalobci penále za období od 24.9.2003 do 13.9.2005 promlčeno, tedy ho nelze předepsat. Z toho dále plyne závěr, že penále lze žalobci předepsat až ode dne 14.9.2005. Žalovaný byl ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. tímto právním názorem soudu vázán (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2007, č.j. 7 Afs 178/2005-109), a k této skutečnosti měl z úřední povinnosti přihlédnout. Vzhledem k tomu, že tak neučinil a vyměřil žalobci dlužné penále za období již od 6.11.2003 (do 21.8.2008), a nikoli až od 14.9.2005 (do 21.8.2008), dopustil se závažného porušení procesních předpisů správním orgánem ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., že k němuž soud musí přihlédnout i bez výslovné námitky žalobce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.4.2009, č.j. 4 Azs 72/2008-100).

Z uvedených důvodů soud přistoupil ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. pro nezákonnost a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, soud mu proto přiznal náklady řízení, které důvodně vynaložil. Ty jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3.000,- Kč, odměnou za právní zastoupení za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby) ve výši po 2.100,- Kč dle § 7 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif ve znění účinném do 31.12.2012, tj. 4.200,- Kč, dále náhradou hotových výdajů za tyto dva úkony právní služby ve výši po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 citované

vyhlášky, tj. 600,- Kč, a DPH z odměn a náhrad hotových výdajů ve výši 1.008,- Kč. Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tak činí 8.808,- Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši ve stanovené lhůtě k rukám právní zástupkyně žalobce advokátky JUDr. Zdeňky Rekové.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praze dne 30.března 2016

JUDr. Ivanka Havlíková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková